

boratoři zastavil Přecechtěl a doporučil, abych z tkáňové kultury řádně opral zbytek séra z růstového média. Tehdy jsem si řekl s konečnou platností: Přecechtěl se vyzná v celé mikrobiologii.

Mohu pokračovat? Tak naposledy. Po letech jsem jako čerstvý vedoucí serologické laboratoře špatně naplánoval dodávky streptolysinu O – místo kýženého počtu balení přišel jen tentýž počet ampulek, zkrátka streptolysinu bylo desetkrát méně. V oné době státně řízeného hospodářství nebylo možno přinutit výrobce, aby dodal víc, než se naplánovalo. Rozhodl jsem se tedy vyrobit si streptolysin sám. Nechal jsem navařit pár litrů bujonu, naočkoval produkčním kmenem streptokoka, ale titr streptolysinu byl pranepatrný. Tak znovu. Zase nic. Vyzkoušely se všechny bujonové základy, co na ústavu byly – od renomovaných firem Difco, Oxoid, Merck –, ale výsledný produkt byl stále nepoužitelný. Musel přijít doc. Přecechtěl a navrhnout uvařit bujon přímo z telecího masa. Streptolysin z tohoto bujonu měl mnohatisícový titer a osolené zbytky

telecího požitě proti všem předpisům na varné pūd mi chutnaly jako vrcholná lahůdka.

Začala normalizace. Doc. Přecechtěl byl jmenován vedoucím ústavu. Pamatuji si na jednu cestu s kolegy Burgetovou do Prahy. Litovali jsme doc. Jandáska, že byl přinucen odejít z fakulty na krajskou hygienu, ale shodli jsme se, že po organizační stránce by ho mohl Přecechtěl předčít. Jenže docent a později profesor Přecechtěl se stal proděkanem fakulty. Ač trávil celé soboty a neděle na ústavu, na mikroby a mikrobiologii se mu začalo nedostávat času. Naštěstí nám jako dobrý organizátor včas rozdělil úkoly, takže fakultní i zdravotnický mikrobiologický ústav mohly celkem bez problémů fungovat dál. Přiznám se, že před léty jsem nechápal, proč šéf tráví soboty a neděle na ústavu. Teď tomu rozumím. A lituji, že víkend má jen 48 hodin.

V důchodu to profesor Přecechtěl neměl snadné. Zdravotní potíže mu stále více znemožňovaly běžný pohyb. Po dlouhé nemoci se jeho životní pouť uzavřela 21. května 2006.

M. VOTAVA

Za Zdeňkou Dvořákovou

Dne 30. května 2006 zemřela v Brně ve věku sedmdesáti osmi let Zdeňka Dvořáková (nar. 6. února 1928 v Olomouci),

kteřá v letech 1984 - 1998 působila v redakci našeho časopisu jako tajemnice. Před příchodem do redakce revue Universitas byla téměř čtvrt století sekretářkou katedry českého jazyka a literatury na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity. Její kolegové i nadřízení na ni vzpomínají jako na obětavou pracovníci, která byla vždy v dobré náladě a kdykoli byla ochotna vyhovět prosbě o pomoc. Díky své svědomitosti a dobré paměti mnohokrát zabránila administrativním opomenutím nebo chybám v rukopisu. Šlo-li o věc, kterou pokládala za důležitou, neohlížela se na pracovní dobu a nepustila psací stůl, dokud úkol nebyl splněn... Stejně svědomitá byla Zdena Dvořáková (v občanské legitimaci měla zapsáno křestní jméno Zdeňka, ale všichni jsme ji znali jako Zdenu) i jako matka dvou dnes už dávno do-

spělých dětí. V mládí byla také sportovně činná, hrávala závodně stolní tenis a cvičila v Sokole.

Převážnou část své profesní dráhy strávila Zdena Dvořáková ještě v „předpočítačové“ době, kdy úřední dopisy i rukopisy, které šly do tisku, musely být přepisovány na psacím stroji. Ve druhé polovině šedesátých let, kdy bohemisté z Pedagogické fakulty připravovali slovníkovou příručku Česká literatura 1918 - 1945, přepsala Zdena Dvořáková na stroji celý rukopis knížky, a to po pracovní době. Hesla, která se připravovala, musela psát dokonce několikrát. Kniha o 515 stránkách byla vytištěna a svázána, ale po nástupu normalizace ji nakladatelství Československý spisovatel nesmělo vydat a všech 20 000 výtisků (kromě pár desítek, které se různými způsoby podařilo zachránit) bylo dáno do stoupy. Jmenovitě je Zdena Dvořáková uvedena v Opelíkově vydání Skácelových prozaických textů Třináctý černý kůň (1993). Jiří Opelík totiž v Ediční poznámce zaznamenal vydání samizdatovou bibliofilii Deset malých recenzí, vydanou v roce 1975 k padesátinám výtvarného kritika Igora Zhoře, kterou Z. Dvořáková vzorně přepsala na ruční papír.

J. R.